

Europinės tapatybės stiprinimas per švietimą ir kultūrą

Komisijos pranešimas per vadovų darbo pietus
Geteborgas, 2017 m. lapkričio 17 d.

#FutureOfEurope #EURoad2Sibiu

KULTŪRA KAIP ES VIENYBĖS ŠALTINIS

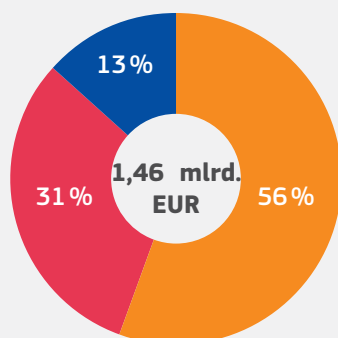
ESAMA PADĖTIS

- ▶ ES politikos priemonės ir teisės aktai:
 - ▶ **Nuo 2015 m. taikoma bendrosios skaitmeninės rinkos strategija** siekiama padėti autoriams ir kūrėjams kurti, platinti savo kūrinius ir gauti už juos atlygį – tam ES teisės nuostatos priderintos skaitmeninio amžiaus reikmėms (pasiūlymas dėl Autorių teisių direktyvos, pasiūlymas dėl Transliavimo reglamento, pasiūlymas dėl Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos).
 - ▶ 2015 m. kovo mėn., reaguodami į teroro išpuolius keliose valstybėse narėse, švietimo ministrai ir Komisijos narys T. Navracsičius paskelbė **Paryžiaus deklaraciją** dėl pilietiškumo ir bendrų laisvės, tolerancijos ir nediskriminavimo vertybių skatinimo pasitelkiant švietimą.
 - ▶ Nuo 2007 m. pasitelkiant metinius darbo planus pagal **Europos kultūros darbotvarkę** skatinama ES lygmeniu bendradarbiauti palaikant kultūrų dialogą ir įgyvendinant kultūros projektus ES išorės santykių srityje.
 - ▶ Nuo 2010 m. Europos Komisija ir Ministrų Taryba įgyvendina savo priimtą **ES jaunimo strategiją**, kurios pagrindas – ES ir nacionalinio lygmens bendradarbiavimas su jaunimo organizacijomis vykdant savanoriškos veiklos ir dalyvavimo demokratiame gyvenime projektus.

▶ Trys finansavimo priemonės (2014–2020 m.):

1. Kultūros ir kūrybos sektoriai remiami pagal programą „**Kūrybiška Europa**“, kurią sudaro trys paprogramės:

programa „Kūrybiška Europa“

Kultūros ir kūrybos sektorių garantijų sistema – finansinė priemonė, užtikrinanti draudimą bankams, finansuojantiems kultūros ir kūrybos pramonės sektorius.

Pagal **paprogramę „Kultūra“** remiami tarpvalstybiniai bendradarbiavimo projektai, kultūriniai tinklai, Europos kultūros sostinės ir įvairūs apdovanojimų projektai.

Pagal **programą MEDIA** remiamas europietiško filmo platinimas.

2. Pagal **Europos infrastruktūros tinklų priemonę** remiamas kultūros ir kultūros paveldo skaitmeninimas, kurį atlieka Europos skaitmeninė biblioteka „Europeana“ ir dar kelios institucijos (45 mln. EUR).

3. 2014–2020 m. pagal **sanglaudos politiką** kultūros ir kūrybos sektoriams iš viso skirta 10 mlrd. EUR.

PAGRINDINIAI LAIMĖJIMAI

- ▶ Priėmus **2011 m. Rekomendaciją dėl skaitmeninio kultūros paveldo** valstybės narės ėmė aktyviau vykdyti skaitmeninimą.
- ▶ „Europeana“ yra daugialypė platforma, kurioje galima dalytis ir naudotis medžiaga iš 3 700 bibliotekų, archyvų, muziejų ir audiovizualinių kūrinių kolekcijų visoje Europoje.
- ▶ Nuo 1991 m. iš programos MEDIA kūrybiškumui ir kultūrinei įvairovei skatinti skirta daugiau kaip 2,5 mlrd. EUR. Kasmet pagal programą MEDIA paremiama maždaug 2 000 europinių projektų – filmų, TV serialų, vaizdo žaidimų, mokymo programų, kino teatrų ir daug kitų.
- ▶ Iš paprogramės „Kultūra“ finansuojamas populiarus Europos kultūros sostinių projektas, per daugiau kaip trisdešimt metų tapęs svarbia kultūros sklaidos vietos lygmeniu laboratorija.
- ▶ Nuo 1993 m. „Euronews“ praneša tarptautines naujienas su europine perspektyva. Šis televizijos kanalas transliuojamas devyniomis ES kalbomis (anglų, graikų, ispanų, italų, lenkų, portugalų, prancūzų, vengrų, vokiečių). Dalis „Euronews“ akcininkų yra valstybių narių nacionaliniai visuomeniniai transliuotojai. ES finansavimas sudaro 36 proc. „Euronews“ biudžeto (25 mln. EUR per metus).

Pilietiškumas

2016 m. daugiau kaip **200 mln. EUR** skirta **Paryžiaus deklaracijos dėl pilietiškumo** įgyvendinimui.

Pradėta **1 200 tarptautinių partnerystės projektų** pagrindinėms teisėms skatinti.

Programa MEDIA

Pagal **programą MEDIA** paremti keturi filmai, laimėję „Oskarą“ už geriausią filmą užsienio kalba (nuo 2013 m.), ir aštuoni filmai, laimėję Kanų kino festivalio „Auksinę palmės šakelę“ (nuo 2007 m.).

Kiekvienais metais iš programos MEDIA mokymams skirtų lėšų paremiama vidutiniškai 1 900 kūrėjų ir techninių darbuotojų, 450 filmų pasirengimo juos kurti etapu ir 60 televizijos projektų.

Pagal programą MEDIA kasmet paremiamas **daugiau kaip 400 filmų (tai 27 proc. visų per metus Europoje sukurtų filmų) tarpvalstybinis platinimas.**

Filmus, kuriuos rodė „Europa Cinemas“ (programos MEDIA remiamų kino teatrų tinklas) 2014–2016 m. vidutiniškai pažiūrėjo daugiau kaip **67 milijonai žiūrovų** per metus. Vienas euras, investuotas į „Europa Cinemas“ tinklą, dėl pritrauktų žiūrovų surenka 13 EUR.

Paprogramė „Kultūra“

Paprogramė „Kultūra“ **kasmet pasinaudoja maždaug milijonas europiečių.** Manoma, kad iki 2020 m. jos finansuojami bendradarbiavimo projektai sukurs daugiau kaip 5 000 darbo vietų.

Nuo 2014 m. iš šios programos finansuotas **1 500 knygų vertimas, parduota 1,4 mln. išverstų knygų egzempliorių.**

1985–2017 m. išrinktos **56 Europos kultūros sostinės.**

KAŲ GALIMA PADARYTI PER ATEINANČIUS DVEJUS METUS?

- ▶ 2018 m. priimti **Rekomendaciją dėl bendrų vertybių, įtraukaus švietimo ir mokymo europinio matmens.**
- ▶ Pradėti taikyti atnaujintą **Bendradarbiavimo jaunimo reikalų srityje strategiją**, kuri suteiks jaunimui galimybę tiesiogiai dalyvauti puoselėjant europinę tapatybę ir formuojant Europos ateitį.
- ▶ Visus 2018 m. Komisija ir valstybės narės įgyvendins įvairius veiksmus ir iniciatyvas, skirtus **Europos kultūros paveldo metams.** Komisija su valstybėmis narėmis surengs pagrindinį šių Europos metų renginį – „Assises du Patrimoine“.
- ▶ 2018 m. pradėti **projektą „Music Moves Europe“**, kuriam skirtas 1,5 mln. EUR biudžetas. Juo siekiama padidinti Europoje sukurtos muzikos platinimo apimtį ir atrasti naujus Europos talentus.

- ▶ **Strategija #Digital4Culture**, padėsianti išnaudoti skaitmeninį potencialą siekiant sustiprinti teigiamą kultūros ekonominį ir socialinį poveikį;
 - ▷ panaudojant skaitmenines priemones, užtikrinti platesnę ir demokratiškesnę prieigą prie kultūros;
 - ▷ skaitmeninėmis priemonėmis populiarinti kultūros paveldą (pavyzdžiui, internete pateikiant geriau sudarytas meno kolekcijas, pateikiant paprastas filmų paieškos sistemas).
 - ▷ įsteigti #Digital4Culture apdovanojimą įvairių sričių asmenims, kuriems pavyko išskirtinai sėkmingai panaudoti skaitmenines priemones kultūros bei meno kontekste.
- ▶ rengti **bendrą Europos išorės veikslių tarnybos, Komisijos ir valstybių narių tarptautinių santykių strategiją**; vykdant bendrus projektus su nacionaliniais kultūros institutais įgyvendinti Europos kultūrinę diplomaciją.
- ▶ Per pusę padidinti kultūros ir kūrybos sektorių garantijų sistemos biudžetą (2018–2020 m. – 60 mln. EUR).

GALIMOS INICIATYVOS IKI 2025 M.

- ▶ Atnaujinti **Europos kultūros darbotvarkę** siekiant visose ES politikos srityse skatinti kultūrą ir kultūrinę įvairovę.
- ▶ Nustatyti ilgalaikį **ES kultūros paveldo veikslių planą**, kuriame būtų pabrėžtas Europos kultūros paveldo vaidmuo puoselėjant istorinio bendrumo ir bendros tapatybės jausmą, numatyta finansiškai remti Europos kultūros paveldo išsaugojimą (įskaitant svarbiausių Europos kultūros paveldo objektų, kuriems gresia pavojus, skaitmeninimą) ir skatinti kurti darbo vietas, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusias su kultūros paveldu.¹
- ▶ Galėtų būti sukurta nauja **ES finansavimo programa**, kuria būtų diegiamos ES vertybės, remiami Europos kultūros ir kūrybos sektoriai ir stiprinama ES kultūrinė diplomacija, visų pirma išorės finansavimo priemonėse numatant konkrečias kultūrinio bendradarbiavimo eilutes (kurios būtų taikomos plėtros šalims, strateginėms partnerėms ir besivystančioms šalims).
- ▶ Toliau remti Europos **audiovizualinį** sektorių pagal naują programą, pakeisiančią 25 metus sėkmingai veikusią programą MEDIA. Ji galėtų apimti ir tokias naujas sritis kaip **muzika, literatūra, vaizdo žaidimai ar architektūra**.

¹ Tai galėtų būti vienas iš 2018 m. Europos kultūros paveldo metų rezultatų, dėl to bus sprendžiama „Assises du Patrimoine“ susitikime.